

Hackfort 1631.

Laatste wil van Borchard van Westerholt tot Hackfort over zijn roerende en onroerende goederen.

Borchard van Westerholt, heer van Hackfort, Entinge (1611), Baak en Empt (†1631), schout van Zutphen

0338-227

Huize Hackfort. Blz. 186.

29-07-1630, Zijn verschenen Borchart van Westerholt tot Hackfort scholte binnen en buiten Zutphen en zijn vrouw Hadewich van Visscherinck vrouw tot Hackfort en hebben een inventarisatielijst gepresenteerd van de onroerende goederen die op Hackfort zijn overgebleven en gevrijwaard zijn van plundering door het keizerlijke krijgsvolk in het jaar 1629 en hun destijds is toegefallen en heeft verklaart met zijn Adele woorden, in plaats van de eed, dat hij zichzelf niets oneigenlijk heeft toegeëigend en verzoekt

hierbij dat aan zijn zoon Henrick van Westerholt to Cluse het vermelde inventaris gerechtelijk wordt toegewezen zoals deze destijds schriftelijk is aangeleverd bij het gerecht op 16-06-1629 en dit ter voldoening van de clause in het testament van 23-07-1628 dat tussen hem, zijn voorkinderen en nakinderen is opgesteld.

Verklaart de weledele niet te min dat in deze inventaris niet is in begrepen het zilverwerk dat de weledele nu nog privé in zijn bezit en gebruik heeft en dat hij dit ook niet heeft beschreven tussen hem en zijn kinderen.

Overdracht inventaris. Blz. 186.

Op 20-08-1630 heeft Joost Grothe de rechter van Vorden verklaard dat hij op 16 van deze maand met Lubbert Rotgers, ook een rechter van Vorden, vanwege de genoemde inventaris zich op weg naar huize de Cluse in Lochem heeft begeven en daar aangekomen gehoord heeft dat Jonker Henrick van Hackfort lag te rusten en niet in staat was om bij hen te komen, maar dat Lubbert aan de

vrouw van de weledele, in de kamer zittende, de overdracht van de inventaris heeft bekrachtigd en dat zij hen toen heeft gevraagd om dit bij het gerecht te Zutphen te bevestigen en dit is haar toegezegd.

Noot BW: Opmerkelijk is dat met deze akte voor het eerst bewezen wordt dat Henrick van Westerholt woonachtig is geweest op de Cloese in Lochem.

0338-228.

Blz. 17-18-19-20.

Testament Borchard van Westerholt. ± * 1566 -- † 26-08-1631.

17-03-1631. Verschenen Borchart van Westeholt tot Hackfort Schout van Zutphen en geeft bevestiging en daarmee vastlegging van een vaste en niet weerroepbeer testament tussen zijn voorkinderen bij zijn overleden vrouw Joffer Elisabeth van der Klooster in het eerste huwelijk verwekt en zijn nakinderen bij Joffer Hadewich Droste van Visscherinck in het tweede huwelijk verwekt en met toestemming van deze kinderen en ten overstaan van vrienden en bloedverwanten, en getekend op 07-07-1628 en is door hem als volgt vastgelegd:

Legt vast en openbaar en menselijk dat op deze dag ondergeschreven de Weledele heer Borchart van Westerholt tot Hackfort een vaste en onherroepelijk testament heeft gemaakt tussen zijn voorkinderen bij zijn overleden vrouw JV. Elisabeth van der Klooster, en de nakinderen bij juffrouw Hadewich Droste van Visscherinck de betreffende roerende en onroerende goederen die zij samen in de huwelijken hebben verworven en die zij tegenwoordig bezitten en gebruiken.

Nu stervende wenst hij dat tussen zijn kinderen, alle gelegenheid in kwesties of geschillen en dit als oorzaak hebben de goederen of andere zaken, die mogelijk naar zijn overlijden ontstaan, wil hij hier mee dit ter enen male voorkomen en wil hij dat zijn voorkinderen geen enkel protest of actie zullen ondernemen tegen hun halfbroers en halfzusters en hun moeder of de goederen en ook niet de nakinderen, zoals hen bij deze is toegefallen en alles met goedvinden en toestemming van de voorkinderen en de meerderjarige nakinderen en de minderjarigen met toestemming van hun moeder en de hoogwaardige Weledele Adolph Henrick Droste van Visscherinck Domptraestte tot Munster, voorzitter van de Munsterse raad en de Weledele Heyderick en Droste toe Visserinck Droste van het ampt Horstmeer en Ahuijs als oom en naaste vrienden en mede door de onderhandelingen die gevoerd zijn door de weledele heer Philips van Leefdael heer tot Ethen en Meuwen en de weledele heer Vijt Christoffel Munster toe der Leemkuijle en alles zoals hieronder beschreven staat:

In den eersten gelavet (1) de vader Borchart van Westerholt sijnen soonen Henrick en Berent Hackfort van Westerholt hier nae jaerlix te voldoen soadane summe van penningen, als bij der selver respectievelyx brieven binnen gestipuleert **(2)**, voorts sijnen tweeden soon Johan van Westerholt jaerlix te geven de summe van 500 gulden.

En synen schoonzoon Jacob van Leefdael en dochter Agnes van Westerholt eheluiden jaelix de summe van vierhondert gulden inplaets van het geene dus lange, uijt kracht van hylixvoorwaarden **(3)** an haer betaelt is, van welke penningen het eerste jaer hen luijden respectivelick en haere lijfs erven sal vervallen wesen op St. Marten in den jaere 1629, mits dat sij op St. Marten eerstkomende sullen hebben te genieten, dat sij respectievelick dus lange genooten hebben, voor welke summen de Vader haer luijden bij assignatie **(4)** anwijsinge heeft gedaen, volgens het gene daarvan in het beijsonder geschreven. Ende het selve bij haer luijden te genieten, geduijrende des vaders leven, maer naesten Wel. Ed afsterven sullen ijders geassigneerde goederen wederomme tusschen hen moeten worden ingebracht worden, en sullen als dan der vader allinge **(5)** goederen, die hij met doode sal ontruijmen en het soo lange beseten heeft en volgender gestalt werden verdeijlet.

Voor het eerste sullen de Voorkinderen hebben en behouden het Huijs Hackfurth met alle sijnen pertinenten Mollenrecht en gerechtigheiden, voorts alle de landen, erven en goederen, pantschap, huijseren renten, thienden, tinsen **(6)**, eijgen en keurmedinge luijden **(7)** in den Scholtampte & Stadt van Zutphen, voorts ampte van Dootinchem gelegen, item het huijs te Entingen met alle daer toebehorende erven, en alle andere goederen, landen, mollen, thienden, renten, thinsen, met alle haere annexien en toebehoren in den lande van Drenthe gelegen, als oock die goederen die sijn WelEd. In den lande van Vullehov tegenwoordigh besittende is, voor soo veel hen van zijn zal: vader angeërvet zijn, voorts het erve goet ter Woolde met die Windemole aldaer staende, vrij ende quits uijtgesondert leen offt thins gerechtigheit soo imant daerop pretendiren **(8)** mochte, sunst alles en vuegen en

maeten deselve bij sijn WeEd. tegenwoordigh beseten en gebruikct worden en met sulcke lasten van renten, thinsen, stedichheiden oft andere beswaren wat het wesen mochte, daermede deselve goederen geassectteert en tegenwoordig verbonden zijn en met sulcken voordeel van holtgewas, huijseren en gebouw als daer op elck bevonden worden.

Behelvicken dat den vader vrij sal staen op de Hackfortse vrije goederen te doen houwen soo veele holts ten minsten schaden als tweehondert boomen staende op het vrije goet van Hackfurth en coop solden konnen gelden, ende dat de WelEd. daer van mogen nootdruftigen brandholts en soo veel ander holt, als sijn WelEd. tot reparatie en onderholt der huiseren, molens en gebouw op de voorse goederen staende sal willen ofte behoeven an te leggen. Alsmede twee of drie stucken holts tot versienge en reparatie der Herxense goederen.

Beheltlich mede dat deselve Voorkinderen nae haer vaders doot, an sijn WelEd. naegelaeten weduwe ter lijftucht **(9)** sullen hebben uijt te richten jaerlix de summe van twaalfhondert gl. bij aldien den tegenwoordigen heer van Meeuwen noch in leven mochte zijn, en soo lange sin WeEd. Sijn tucht die hij an de Baeckse goederen Boeckholtsche goederen is hebbende met doode niet sal ontstegen hebben, voor welcke penningen haer WelEd. Het goet en Windemole het Woelde, het goet ter Hegge in den Ampte van Dootinchem, en die voors landen in den Ampte van Vullenhove gelegen tot onderpandt gegeven worden, van welk alles Henrick van Westerholt de Hackfurtsche leengoederen met het geene d'Heeren van St. Peter te Utrecht tot vrijtucht ontfangen wordet, sal hebben sonder afgoedingen & Berent Hackfurth van Westerholt de Entingsche lehen in gelijcks van het Silverwerck sal den Voorkinderen gevolgt werden de halvesheit van het geen tijde der zal: moeder voorhanden is geweest neffens het geene ieder respectievelick op de vente **(10)** is gegeven.

Voorts die andere mobile goederen op den huize Hackfurth en Entigen volgens designatie **(11)** daer van gemaket tegenwoordigh bevonden sullen bij deselve huijsen respectivelicke verblijven gelijk mede den Eenhoornsbeecker bij den huise Hackfort en oltsten soone. Van welck allen silver en mobile goederen binnen den tijt van een jaer pertinent inventaris sal gestellet worden in handen van Henrick van Westerholt, en daernede de Wed. ontslagen wesen van de last van eenogh anden inventaris te geven an den selven Voorkinderen, als alleen aen designatie van de vruchten, renten, incommende pachten en gewins alsmede den in en uijt schulden die tijde van het overlijden des vaders in den erfhuise sullen bevonden worden, en op den eersten St. Marten komen te verschijnen waervan de Voorkinderen sullen hebben te genieten de helfte van hetgeen nae betaelinghe der daeghlichsche boekschulden, daarvan sal overschieten, en voorts allene tot haeren laste nemen d'helfte der dootschulden van haeren vaders den godt lange spaeren moet:) & vorders geene mits dat sij tot den selven tijt sullen hebben te genieten het geene haer jaerlix bij desen van haeren vaders toegeleijkt, waer mede de selve Voorkinderen sullen ontvervet en ontrechteget wesen van allen anderen goederen, wie oft waer de selve gelegen van wat natuijne en aert deselve zijn mogen 't zij leen, vrij, thins, keurmedingch ofte anders, die haer WelEd, vader tegenwoordigh hebbende is, ofte naemaels verkrijgen mach, daer van sij bij desen remintiatie en vertichnisse zijn doende, en belooven voorts voor haer en haeren erven en allen tijden des noot en versocht zijnde.

Wijders te doen.

Uijtgesondert dat bij aldien haer WelEd, vader door een enigen sijdt vall hiernaer bij sijn leven noch mochte verrijchet worden, dat soodaene goederen, sij zijn dan vrij ofte leen bij den voor en Naekinderen per capita **(12)**, doch der overledenen kinder bij representatie sullen gedeijlet en genoten worden.

Soo dat de gemelten Borcharts van Westerholts Naekinderen, sij sijn daerveel oft weijnigh met oxilucia van haere selve broeders en susters voor haer sullen hebben & behouden het huis te Baak, met allen zijnen toebehoren recht en gerechtigheiden, manschappen, thins, erve, lande, mollen en goederen gelegen in de kerspelen van Stienre, mit alle daer toebehorende goederen.

Item noch de Mollenhoff tot Boekholt mit den Moelen en huijseren binnen deselve Stat gelegen, ende hetende het erve Tuijnte en Ketelaer, en ***gardens in den Ampte van Wigbolte van Boekholt gelegen, voorts het huijs Hoogherbeecke tot Herxen met sijn pertinenten landen, erven en goederen in Overissel lande van Zallant Oldenneel, kerspel Swoll, Mastenbroeck, Ampte Vullenhoe gelegen, en voorts wat sijn WelEd, soo an gerede als ongereede, vrij ofte leen sunst min oft meer sal nalaeten mogen, waer van sijn WelEd. huisvrouw als moeder, oft den oltsten soon op het straeten nae lantrechte behoorlijcke erfuitinge sal hebben te doen tusschen de vollen broeders en susteren.

Beholtlichen nochtans dat sijn WelEd. van de selve goederen, soo wel van leen als vrij en mobile goederen sijne vrije dispostie onder den selven Naekinderen soo veel landt en leenrecht met consent des Leenheeren toe laevet sal voorbeholden zijn en blijven.

Is mede bedongen en versproocken dat de volle broeder en suster sonder lijfserven verstervende op den anderen erven sullen, met exclusie **(13)** van vader, moeder, halve broeder en halve suster te verstaen soo wel in leen, onvrije als allodiale vrije goederen geene uitgescheidten **(14)**.

Beholtlichen nochtans dat de Dochteren sij zijn dan eene oft meer, de saemntlicke goederen sullen moeten laeten comen op haer halve broederen ofte haere erven, tegen erlegginge van viertigh duisent Rijxdalerens, en dat Johan van Westerholt blijft voorbeholden sijne volle macht, en van sijn gedeelte te mogen disponeren nae sijn welgevallen.

Wijders is bescherden dat de Voorkinderen en Naekinderen, soo daene parceelen van goederen als voerschreven van at nature die mogen zijn, sullen gehouden wesen malcanderen en de eene de anderen te staen wachten en waesen, Beholtlichen dat die geene die geen Leen is toegescheiden, geene lasten van de Leenen sal hebben te dragen, en sal hiermede te niete gedaan zijn soodaene accoort als tusschen de vader Borchart van Westerholt en de gebroederen van den Cillooster opgericht si den 1 februarie 1605.

Als mede de Hylixbrief tusschen welgemelten Borchart van Westerholt en sijn WelEd. tegenwoordighe ehevrouw gemaket, voorts alle andere testamentarische dispositien, donanationen en makingen voor soo veel deselve dese tegenwoordigh dispostitie contraweren en wijders niet.

Voorts doot & teniete wesen, alle actien en recht dat de Voorkinderen tegen haeren vader, sijn WelEd. tegenwoordighe ehevrouw, soo van wegen haer moederlicke goet gepretendeerde recht van gemeenschap van goederen als anders, voor desen gepretentiert hebben of solden kunnen hebben, daarvan deselve Voorkinderen remuneratie doen bij desen, en voor haer en haeren erven beloven verner te doen des noot en versocht zijnde, en ten eijnde dit selve nae alle Leen, Landts gemeene rechten en andere te beter onderhouden en erflicke en eeuwichlijken vast blijven moge, is ingewillegt en verstaen dat Borchart van Westerholt als vader, voorts sijne Voorkinderen, voljaerige Naekinderen en van wegend den minderjaerigen haer L. moeder, welgemelte Adolph Hendrick Droste Dompraestt te Munster en Heijdentrock Droste te Visscherinck toe Horstmaet en Ahuijs Droste, met cautie van ratificatie voor deselve minderjarigen sullen hebben te passeren Volmacht op sekere personen omme het geene voorss voor allen leen en landtgerechten daer 't selve sal bevonden worden te behooren te doen insueren en van de respective leenheeren en Richteren daer onder de goederen sortiren te versaecken consirmatie en approbatie van desen. Sonder Alle Argelist.

In oirconde der Waerheit zijn hiervan verscheiden gelijk luidende brieven verveerdiget, en bij de voorst persoonen onderteikent, en sullen hier van ten eersten gelegenheit in behoorlicke formen brieven en ***neijn geschreven en bij eenen ijderen respectievelijke besegelt en beteikent worden. Gedaen op Hackfurth den Sevenden Julij des jaers sestien hoender achtentwintigh, en was met verscheiden handen onderteikent.

Borchart van Westerholt, T.H. Hadwich geboren Droste van Visscherinck vrouw van Westerholt. Hendrick van Westerholt. Joan van Westerholt. D.H. B.H.V van Westerholt. Jacob van Leefdael. Agnes van Westerholt. Heijdenrich van Westerholt. Pliippus van Westerholt. Herdenrich Droste Philips van Leefdael. Vijt Christoffer van Munster .Verclarende wijders welgemelte Borchart van Westerholt dat deselve sijne dispositie nae sijn overlijden tusschen sijne Voorkinderen en Naekinderen als onverbreeckelick onderhouden solde worden, sijn uijterste en grondige meininge en intentie en wille te wesen doende deselve tot dien eijnde in besten en bestehnelighter formen rechtens den gerichte insueren, omme ten protocolle geregistreert te worden, gelijk dan het selve geschiet bij desen.

Sonder Argelist.

- 1) Gelavet = beloofd
- 2) Stipuleren = overeenkomst
- 3) Hylix = Huwelijk
- 4) Assignatie = schriftelijk opdracht tot uitbetaling
- 5) Alinge = vrije goederen
- 6) Tins- of Thins = oorspronkelijk een soort landhuur, dus vergoeding voor het gebruik aan de eigenaar. Later is dit verpachting geworden
- 7) Keurmedinge = meedelen in de nalatenschap van de horige
- 8) Prentenderen = aanspraak maken op
- 9) Lijfstucht = levenslange afdracht uit de goederen
- 10) Vente = afkorting voor maand van de winden
- 11) Designatie = aanwijzing, opgeven of benoemen
- 12) Capita = gemiddelde
- 13) Exclusie= verwijdering
- 14) Geene uitgescheijden = niets uitgezondert

Hendrik van Westerholt, heer van Hackfort en Peursum (1590-1658)